

EBH/316/2016

Év

2016

Védett tulajdonság:

Fogyatékoság

Diszkrimináció területe

Szolgáltatás

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A hatóság eljárását kezdeményező súlyosan látássérült, a számítógépet képernyőolvasóval használó kérelmező azért fordult a hatósághoz, mert a bepanaszolt cég nem tette számára lehetővé egy napilap előfizetőknek kínált elektronikus változatához a hozzáférést. A szóban forgó napilapnak a bepanaszolt cég által előállított, eladásra kínált és ellenérték fejében a cég által kidolgozott formátumban hozzáférhetővé tett elektronikus változata a látássérültek számára nem egyenlő eséllyel hozzáférhető, mert azt az általuk használt ernyőolvasó szoftver nem tudja értelmezni.

A hatóság által vizsgált ügyben tényként volt megállapítható, hogy a kérelmező által olvasni kívánt napilapnak az eljárás alá vont cég által előállított és forgalmazott, az általa kifejlesztett formátumban olvasható elektronikus változata látássérült személyek, így a kérelmező számára nem egyenlő eséllyel hozzáférhető. A tény az eljárás során az eljárás alá vont gazdasági társaság nem vitatta. A hatóságnak a továbbiakban azt kellett vizsgálnia, hogy a hozzáférés egyenlőtlensége az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő tárgyilagos mérlegelés szerint észszerűen indokolható-e.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmóddért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

Az észszerű indok vizsgálata körében a hatóság osztotta a kérelmező érvelését. A *z egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) és a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.)* rendelkezései már hatályban voltak akkor, amikor az eljárás alá vont gazdasági társaság – a cégjegyzék adatai szerint – 2008 májusában megalakult. A hatóság ezért nem tartotta elfogadhatónak az eljárás alá vont társaság érvelését arra vonatkozóan, hogy „jelenleg nincs kapacitása” az akadálymentesítéshez szükséges fejlesztések elvégzésére. Tekintettel arra is, hogy az érvelését az eljárás alá vont nem támasztotta alá, következtetni lehetett arra is, hogy nem vizsgálta meg kellő részletességgel, pontosan milyen technikai folyamat illetve anyagi ráfordítás szükséges az egyenlő esélyű hozzáférés megvalósításához.

Nem volt elfogadható az eljárás alá vont szolgáltató arra vonatkozó érvelése sem, hogy nem terjed ki rá sem az Ebktv., sem pedig a Fot. hatálya, továbbá az általa nyújtott szolgáltatás nem közszolgáltatás. A hatóság rámutatott arra, hogy az eljárás alá vont cég által terjesztett magazinok digitális termékek. Az cég tehát hagyományos, papíralapon létező újságoknak az általa fejlesztett formátumú digitális lappéldányait kínálja eladásra webshopjában és ellenérték fejében azt az előfizetők számára hozzáférhetővé teszi. Tehát az eljárás alá vont cég tevékenysége – függetlenül attól, hogy az ellenértéket megfizető fél számára átadott termék digitális formátumú-e vagy sem – az Ebktv. 5. § b) pontja szerinti áruforgalmazásnak, illetve szolgáltatás nyújtásának minősül.

A Fot. hatályával kapcsolatban a hatóság határozatában kifejtette, hogy helytállóan hivatkozik az eljárás alá vont társaság arra, hogy az általa nyújtott szolgáltatás nem minősül közszolgáltatásnak, a törvénynek „a fogyatékos személyt megillető jogok” katalógusát tartalmazó II. fejezetében a kommunikációval kapcsolatos jogok – így a törvény 7. § (2) bekezdése – önállóan és nem „a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáféréstől” cím alatt szerepelnek, tehát a fogyatékos személyeket megillető információs esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó kötelezettség nem csak a közszolgáltatást végző szolgáltatókat terheli.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmóddért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A hatóság megállapította, hogy az eljárás alá vont szolgáltató érvelése arra vonatkozóan, hogy nem áll sem az Ebktv., sem pedig a Fot. hatálya alatt, továbbá az általa nyújtott szolgáltatás nem közszolgáltatás, és szoftver fejlesztésére jelenleg nincs kapacitása nem fogadhatóak el. Annak pedig, hogy a panaszolt szolgáltatás (a lappéldányoknak a szolgáltató által kidolgozott formátumra alakítása, a napilap eladásra kínálása, valamint ellenérték fejében hozzáférhetővé tétele digitális formában) a látássérült személyek - így a kérelmező - számára nem egyenlő eséllyel hozzáférhető, nem szolgálhat a tárgyilagos mérlegelés szerint észszerű indokként.

A hatóság döntésénél figyelembe vette, hogy - az Ebktv. és a Fot. vonatkozó rendelkezésein túl az *Egyesült Nemzetek keretében 2006. december 13-án, New Yorkban elfogadott, a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény* is hangsúlyozza a fogyatékossgal élő személyek esetében az információ és a kommunikáció hozzáférhetőségének fontosságát ahhoz, hogy képessé váljanak valamennyi emberi jog és alapvető szabadság teljes gyakorlására. Az Egyezmény 21. cikkének c) pontja külön is nevesíti a magánjogi jogalanyokat, melyekkel kapcsolatban követendő iránymutatásként fogalmazza meg a szolgáltatásnyújtást a fogyatékossgal élő személyek számára is hozzáférhető és igénybe vehető formában.

Az Ebktv. 9. §-a alapján közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az egyenlő bánásmód követelményének látszólag megfelelő rendelkezés, amely a védett (8. §) tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányosabb helyzetbe, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A kérelmező által olvasni kívánt napilapnak az eljárás alá vont cég által előállított és forgalmazott, az általa kifejlesztett formátumban olvasható elektronikus változata látszólag mindenki számára ugyanolyan előfizetési díj ellenében, ugyanolyan feltételekkel és módon hozzáférhető. A látássérült személyek – így a kérelmező – a szolgáltatást a látókkal azonos feltételek mellett vehetik igénybe, abból nincsenek kizárva. Ugyanakkor a szóban forgó napilap digitális változata a látássérült személyek számára kifejlesztett képernyőolvasó szoftverek segítségével használhatatlan, és ez a körülmény minden, az eljárás alá vont e szolgáltatását igénybe venni szándékozó látássérült személyt érint, tehát az rájuk nézve lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb, mint az összehasonlítható helyzetben lévő, nem látássérült személyek számára. A hatóság megállapította, hogy mindez olyan következménnyel jár a látássérült személyek – így a kérelmező – számára, hogy a szóban forgó szolgáltatás az ő esetükben eltérő minőségűnek tekinthető.

A hatóság határozatában megállapította, hogy az eljárás alá vont gazdasági társaság közvetett hátrányos megkülönböztetést valósított meg azzal, hogy a kérelmező által olvasni kívánt napilapnak az általa előállított, eladásra kínált és ellenérték fejében hozzáférhetővé tett, az általa kifejlesztett formátumban olvasható elektronikus változata a látássérült személyek számára nem egyenlő eséllyel hozzáférhető. Kötelezte az eljárás alá vont gazdasági társaságot, hogy a jogsértő állapotot a hatóság által megadott határidő lejártáig szüntesse meg, azaz a szóban forgó napilap elektronikus változatát a hivatkozott határnapig tegye egyenlő eséllyel hozzáférhetővé a látássérült személyek számára.

A szankció kiszabása során a hatóság tekintettel volt az eset összes körülményére, valamint mérlegelte az egyéni szempontokat. Figyelembe vette, hogy az eljárás alá vont nem vitatta - lényegében elismerte - hogy a kérelmező által olvasni kívánt szóban forgó elektronikus változata a látássérült személyek számára nem egyenlő eséllyel hozzáférhető. A hatóság tekintettel volt arra is, hogy az eljárás alá vont társaság kifejezte ugyan elkötelezettségét az egyenlő bánásmód követelményének megtartása iránt, azonban nyilatkozataiban kizárólag amellett érvelt, hogy a kérelmezővel szemben az egyenlő bánásmód követelményét nem kellett megtartania és nem fejezte ki, hogy e követelmény teljesítése, illetve a kérelmező által panaszolt konkrét probléma megoldása érdekében kíván-e intézkedni és milyen az milyen módon tervezi.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A szankció megállapítása során a hatóság figyelembe vette azt is, hogy a szóban forgó szolgáltatáshoz az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása nem csak a kérelmezőt, hanem minden látássérült, illetve olyan személyt érint, akik fogyatékoságukból vagy egészségi állapotukból (például színtévesztés, epilepszia) adódóan e szolgáltatást csak akadálymentesen tudják igénybe venni.

A kérelmezőt ért sérelem orvoslására a hatóság elegendőnek tartotta a jogsértő állapot megszüntetésének elrendelése (Ebktv. 17/A. § a.) jogkövetkezmény alkalmazását és az egyenlő esélyű hozzáférhetővé tétel megvalósításának konkrét módját, a technikai megvalósítás mikéntjét az eljárás alá vont társaságra bízta. Ugyanakkor határozatában felhívta az eljárás alá vont társaság figyelmét arra, hogy a W3C Web Akadálymentesítési Útmutató (WCAG 2.0) által tartalmazott, általánosan elfogadott európai szabvány nem csak webes felületek akadálymentesítésére szolgál, azt bármely felület akadálymentesítése esetén lehet használni, a W3C konzorcium pedig folyamatosan frissíti a magyarázó dokumentumokat arról, hogy miként lehet ezt megtenni.

(2016. augusztusi döntés)

Az elmarasztalt cég a hatóság határozatával szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz, tekintettel azonban arra, hogy kereseti kérelmét az arra nyitva álló 30 napos határidőt túllépve nyújtotta be, a bíróság a cég keresetét idézés kibocsátása nélkül elutasította.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.